

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

EN PLENA NEUTRALITAT

L'alemany. — Es admirable aquesta Barcelona!... Mai hauria dit que s'hi estés tant bé!...

Els mata-criatures

Per mofar-nos dels fanfarrons, els catalans usem una frase irònica:

—Aparteu les criatures!

Aquesta frase,—i no en sentit irònic, sinó en sentit tràgic—és verament aplicable als casos en què els alemanys van a fer-ne una de les seves.

—Aparteu les criatures!

Sí, aparteu-les, davant dels teutons. Entre les víctimes dels seus odiosos procediments, les criatures hi figuren en nombre considerable. Els dirigibles, els aeriplans i els navilis d'Alemanya han mort o ferit, des del començament de la guerra, alguns centenars de menuts.

El famós bombardeig d'algunes ciutats britàniques, quasi totes elles obertes o sense fortificar, va fer víctimes sobre tot entre les dones i criatures. Un dels projectils va caure damunt d'una escola d'infants de Scarborough. Heroica feta, digna de totes les creus de ferro!

En la carta que va enviar a l'alcalde de dita ciutat, el ministre anglès Churchill, anomenava als alemanys boby-killers, o sigui mata-criatures.

Es un nom que s'han ben guanyat els bombardejadors sistemàtics de les poblacions indefenses.

No sabem si els alemanys estaràn orgullosos del nom amb què els ha batejat, amb sagnant sarcasme, el ministre de Marina de la Gran Bretanya.

Lo que sabem és que, en els temps d'ara, els mata-criatures no poden triomfar.

Liebknecht

SENYORS MEUS, a Alemanya hi ha un home! Finalment! Massa temps hem esperat la seva aparició. LIEBKNECHT. Recordem bé aquest nom, perquè és tota una consciència...

Era en la sessió del Reichstag on se votaven els crèdits per a la continuació de la guerra. Els diputats, mansament, accedien una volta més a les imperials i cruentes demandes. Els socialistes, pobres moltons, afirmaven, afirmaven... Arribà el torn de Liebknecht. I aqueix home, pàlid, vibrant de «martiri», pronuncià: *No!*

Imagineu la suprema quantitat d'energia que enclou aqueixa vèu, victòria grandiosa sobre sí mateix? La sala desbordant de frenesí morbós; la follia guerrera traduint-se menaçadora per a tota generosa dissidència; els ulls ferosos vagant a la recerca del possible enemic; la més pesada de les coaccions morals i de les imminències físiques gravitant sobre els caps; la multitud en pes erigint-se contra tota veleitosa independència personal; i al defòra, tota una Patria en zel, amb el desfermament de les turbes exaltades per la farum llunyana de la sang... I amb tot, l'home únic, l'heretge pur, el rebel, somès a una dinàmica interior més poderosa que totes les forces externes, obeïnt a una vèu més forta que el suplici i la mort, deia, simplement sublim: *No!*

* *

Comprenc que'ls socialistes sincers de França hagin hagut de sofrir una dolorosa tragedia íntima veient-se forçats a col·laborar amb l'adversari de la guerra social i política interior per a oposar-se a l'intolerable avenç de l'adversari exterior, representatiu de tots els principis odiats. Però estic convençut de que tal sacrifici és ben modest comparant-lo amb l'heroisme d'aqueix germànic, en el moment de la terrible negació. Hi ha molt més poder de suscitatció i de pervenir en el monosíl·lab de Liebknecht que en el noble armistici dels Vandervelde, Guesde i Sembat. Aquests, en compliment d'una trista obligació, de la qual no eren culpables, s'aliaven momentàniament amb forces hostils per a rebutjar la més incalificable de les agresions. No salvaven la Patria, ja que aquesta Patria era també, com a principi absolut, qui'ls atacava. Salvaven la Llibertat, la pròpia i la dels ofensors. Llur renúncia temporal és un heroisme, un heroisme de silenci. Però el no de Liebknecht és un heroisme de verb. És com un Remember en l'oblit covard de la doctrina professada; una apel·lació a la pura història d'un partit qui s'havia concitat l'esperança de totes les ciutadanes pacifistes del món, de totes les bondats i excel·lències humanes. «Recordeu-vos de la vostra protesta—semblava dir,—vosaltres, continuadors de Marx, de Lassa-

lle, de Bebel, vosaltres qui veníeu a ésser la segona gran Protesta de Alemanya, els nous luterans contra la vella església dels patriotismes imperials! Itàlia, en ús d'un dret perfectíssim, ha pogut negar a Alemanya el concurs de la seva aliança, perquè Alemanya és l'agressora. Doncs bé: nosaltres, socialistes, exactament per la mateixa raó, venim obligats no sols a negar el nostre concurs, sinó a imposar la pau an els poders, com vàrem prometre. ¿Es que també hem de considerar les nostres promeses com a sons de vèu, a la manera que'l canceller ha considerat el tractat amb Bèlgica com un troç de paper? ¿Hem de col·laborar en aqueixa pròpia invasió de Bèlgica, que l'història senyalarà com el cas més monstruós d'atropell a tot quant constitueix l'essència dels nostres principis?»

Curiosa antitesi d'obligacions: un mateix impuls forçava als socialistes belgues, francesos, anglesos, a col·laborar amb els propis governs, i als socialistes germànics a oposar-se a la pretensió de llurs governs. Per què? Perquè el socialisme, idea absoluta i universal, havia de judicar la qüestió de la guerra present amb un criteri absolut i universal, condemnant al culpable i ajudant a l'innocent. El socialisme, tant belga, com francès, com britànic, havia d'oposar-se an els desbordaments del militarisme i a la guerra d'agressió; i com Alemanya i Àustria representaven aqueix esperit, contra les dues nacions havia de dictar la seva sentència el socialisme. De manera que un mateix imperatiu categòric ordenava el gest d'en Liebknecht, que'l de France o el d'Hervé o el dels laboristes.

Més encara: aqueix imperatiu categòric s'imposava en certa manera an els socialistes de les nacions neutrals, perquè el socialisme no pot, sense crim, proclamar-se neutral en una qüestió qui atany a les llibertats públiques i a la vida dels pobles. La neutralitat és condició nacional, raó, d'Estat; i el socialisme, que és internacional no pot desinteressar-se d'una guerra europea, sinó que li pertany l'honorable i difícil judicació, i la conseqüent execució de la sentència.

I veieu aquí un altre nom significatiu en aqueixa tempestuosa crisi moral del socialisme: el nom de Mussolino, director de l'Avanti, i representació pura de la consciència socialista a Itàlia, contra el pacifisme mecànic i passiu de les majories. Mussolino, obligat a deixar la direcció del periòdic i desautoritzat pel dogmatisme oficial del partit, se correspon, com a valor representatiu, amb Liebknecht. L'un oposant-se a la guerra d'agressió, i l'altre encorajant a la guerra de defensa, s'ajunten en una coadjuvació més alta que les races i les patries. L'Itàlia oficial, sentint que l'Itàlia viva rebutjava una deshonrosa cooperació en l'atuitment de l'occidentalisme lliberal, pogué desentendre's del compromís cancelleresc de l'aliança. Però l'Itàlia novíssima havia de fer més, en bé de la pau i de la llibertat: havia de cooperar en la guerra conforme a lo que ella considerava més conforme amb la natu-

ralesa mateixa del seu nom històric. I l'esperit internacionalista de Mussolino s'agermanava, aquí, amb l'impuls patriòtic dels irredemptistes.

**

Liebknecht, Mussolino. Dos solitaris per inverses raons aparents, i per una sola raó ideal il·luminadora. Ells, en una veritable història psicològica d'aquesta guerra, serien dues revelacions de que, sota la terra atormentada, la llevar no era morta...

Liebknecht! Ja un altre Liebknecht, pare de l'actual, va ésser l'única vèu de protesta, en 1871, contra la rapinya d'Alsàcia i Lorena.

GABRIEL ALOMAR

ELS ALEMANYS A BARCELONA

Una nova Inquisició

ORREN per Barcelona una mena de rondes volants alemanyes que tot ho fan anar enrenou i a tot arreu se figuren. Els súbdits del Kaiser han establert aquí un centre d'informacions que's dedica a escampar notícies tendencioses, i una oficina de policia que té per objecte molestar als periòdics que no fan acatament a l'Imperi teutó.

Encoratjats pel silenci d'una gran part de la premsa diària i per la tolerància de les autoritats, els laborants germànics sovintegen les seves fetes i les agraven cada dia més. Per comptes de guardar l'actitud correcta que escau als hostes en la casa del que'ls dona acolliment, aqueixos senyors se mostren agressius i provocadors, com si ells fossin els amos. Està vist que, com ja deiem l'altre dia, els alemanys ens prenen per tures.

Per si la premsa espanyola no estés encara prou cohibida pels llapissos vermells de les diverses jurisdiccions que aquí actuen, els alemanys de Barcelona han creat una nova jurisdicció, amb les corresponents autoritats especials i amb una llei de la seva fabricació, *made in Germany*.

Com succeeix a tots el caràcters despotes, la premsa és l'obsessió dels organismes germànics que funcionen a la nostra ciutat. No poden sofrir que els periòdics censurin als alemanys, ni que parlin de l'estat de salut mental de l'emperador Guillem, ni que els caricaturistes facin pecigolles a la senyora Alemanya. Tenen posats els seus ulls vigilants sobre les publicacions, i tant bon punt se adonen d'alguna cosa poc agradable per a ells, corren a denunciar-la, posant en comoció totes les forces de mar i terra. Van al Govern civil, a les delegacions de policia, a les redaccions, a les llibreríes, als kiosks. A tot-hom acuden i a tot-hom molesten. Mai havíem vist una tal manca de correcció i de mesura.

La cosa pitjor és que les autoritats oficials—obeïnt pot-ser ordres superiors,—escolten les segües i infundades reclamacions de l'Inquisició alemanya, prestant-se moltes vegades a complaure-la, i comporten les seves intolerables extralimitacions. Així resulta que regeixen dos criteris. Mentre la premsa reaccionària i clerical pot esbravar-se impunement insultant a la França, a l'Anglaterra, a la Rússia, al president Poincaré i al rei Jordi, la premsa liberal no pot ni tant sols pintar els bigotis en forma de baionetes que llueix el Kaiser d'Europa, com li diuen els seus súbdits megalòmans.

Nosaltres ens neguem a regonèixer la nova jurisdicció que s'ha creat a Barcelona, i demanem a tots els nostres confreres lliberals que ens ajudin a treballar contra aqueixa vergonyosa immixció estrangera en el nostre país.

Aspiració

Volem flames al cel, a la sortida de Febus rialler, masclé, sensual; volem caliu de brega en la fornà, caliu de pau en la llar redimida.

Volem que les muntanyes espeteguin donant pedres pels pobles infantins,

que'ls motors enguniosos hi gemeguin descotxant a la llum futurs camins.

Volem santes clarors, roges atxeres, descàrregues prolífiques, certeres, que baixin en desmai sacre, ambarí, fonts de cristall, conreu, argenteria. Volem el fi de tota bogeria amb rauxes de Calígula i Cai.

J. COSTA I POMÉS

L'esperança

dels impotents

L'egoisme és una condició tan humana que poques persones poden lliurar-se de la seva maleïda influència i solament els de forta voluntat logren lliurar-se de ses temptadores escames.

Amb motiu de la guerra europea, els impotents ambiciosos veuen l'esperança de satisfèr llurs egoistes anhels i alguns ja ho logren. Això els satisfà malgrat constituir cada engruna de benefici tot una munió de runes i desolacions.

El fabricant incapaç de donar al seu negoci una potent volada per carèixer de l'intel·ligència necessària per a crear i de la voluntat precisa per a competir, troba amb la guerra actual la manera, sense buscar-s'ho, d'adquirir mercats nous i de donar a la seva indústria una importància i un desenrotllo que en circumstàncies normals i amb el seu sol esforç no hauria mai pogut aconseguir. Per bon home que sigui, en el fons del seu cor, l'egoisme hi fa nèixer el desig de que la guerra duri, encara que per a guanyar ell un centim s'hagi d'arruinar mig món.

L'egoisme fa dolenta molta gent que sembla bona. Enginyers ignorants i químics d'estar per casa; comptables sense aritmètica i llicenciats en tota mena de ciències que's regonèixen impotents per a desempenyar els càrrecs a que aspiren, però que no troben, per carèixer d'aptituds per a desempenyar-los, veuen amb fruïció la desaparició en la guerra de milers d'intel·ligències joves, preveient que després tot tindrà d'aprofitar-se i logran els ineptes els llocs que hauràn deixat buits els bons.

Fins, portant a l'extrem les pretensions dels impotents, hi han presumits antipàtics que amb la baixa d'homes útils, creuen alcançar bon preu en el mercat de l'amor i ja rebutgen de pensament els precés de les hermoses que'ls aniran al darrera sedentes de una carícia.

Amb la guerra actual, els neutrals impotents, industrials ensopits, comerciants abúlics, gent de carrera fracassats, eròtics patosos i demés gent inútil, han concebit l'esperança d'un futur reviscolament.

Allà on no podien arribar pels propis mèrits, podran arribar-hi per l'agè aniquilament.

JEPH DE JESPU

«LA CAMPANA» I EL KAISER

UNA DENUNCIA MÉS

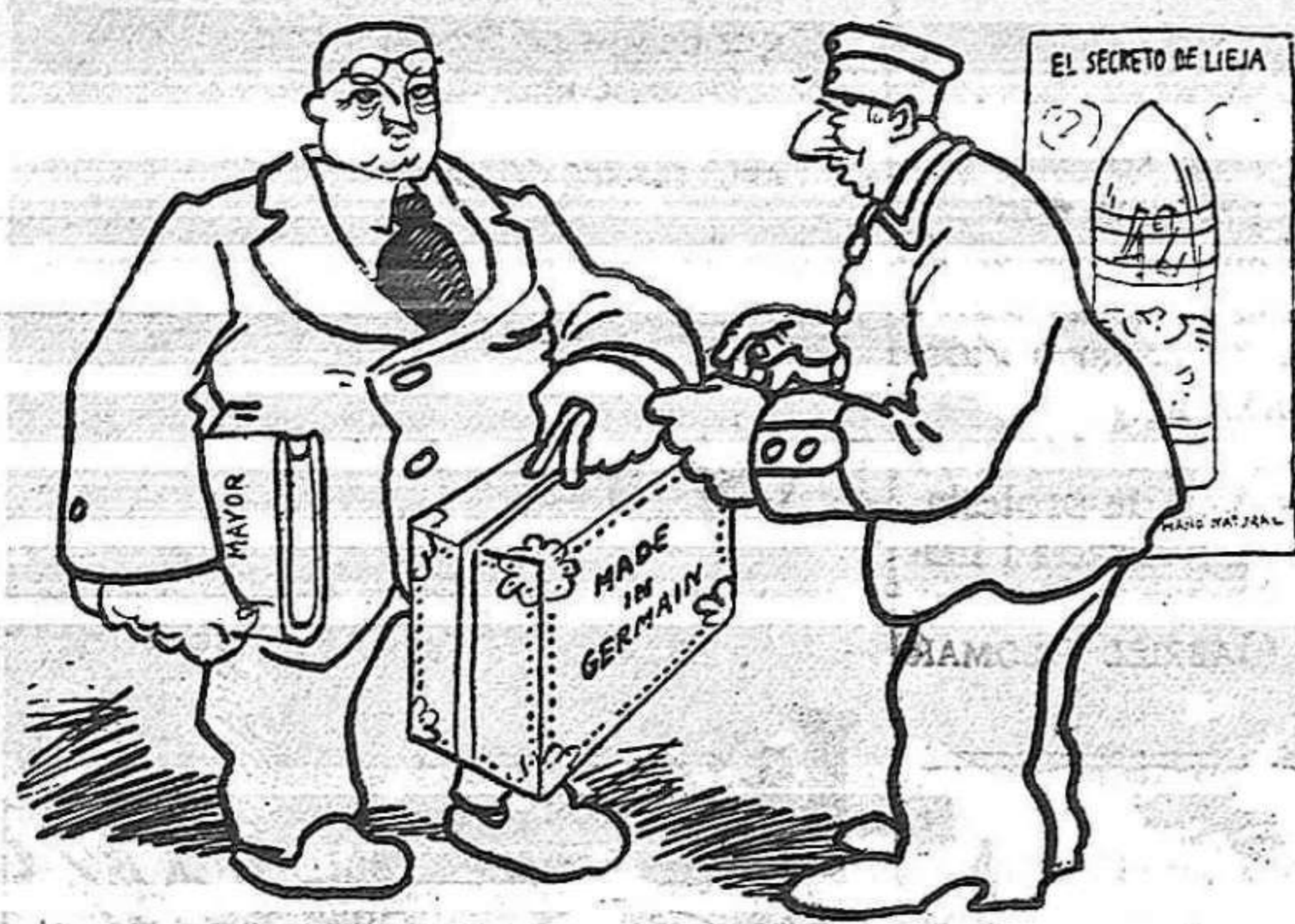
Aquells *Pensaments del Gran Kultural* que en el nostre número passat publicàvem, han sigut denunciats.

Qui és el *Gran Kultural*? Nosaltres no ho sabem. L'autor dels *pensaments* no ho deia pas.

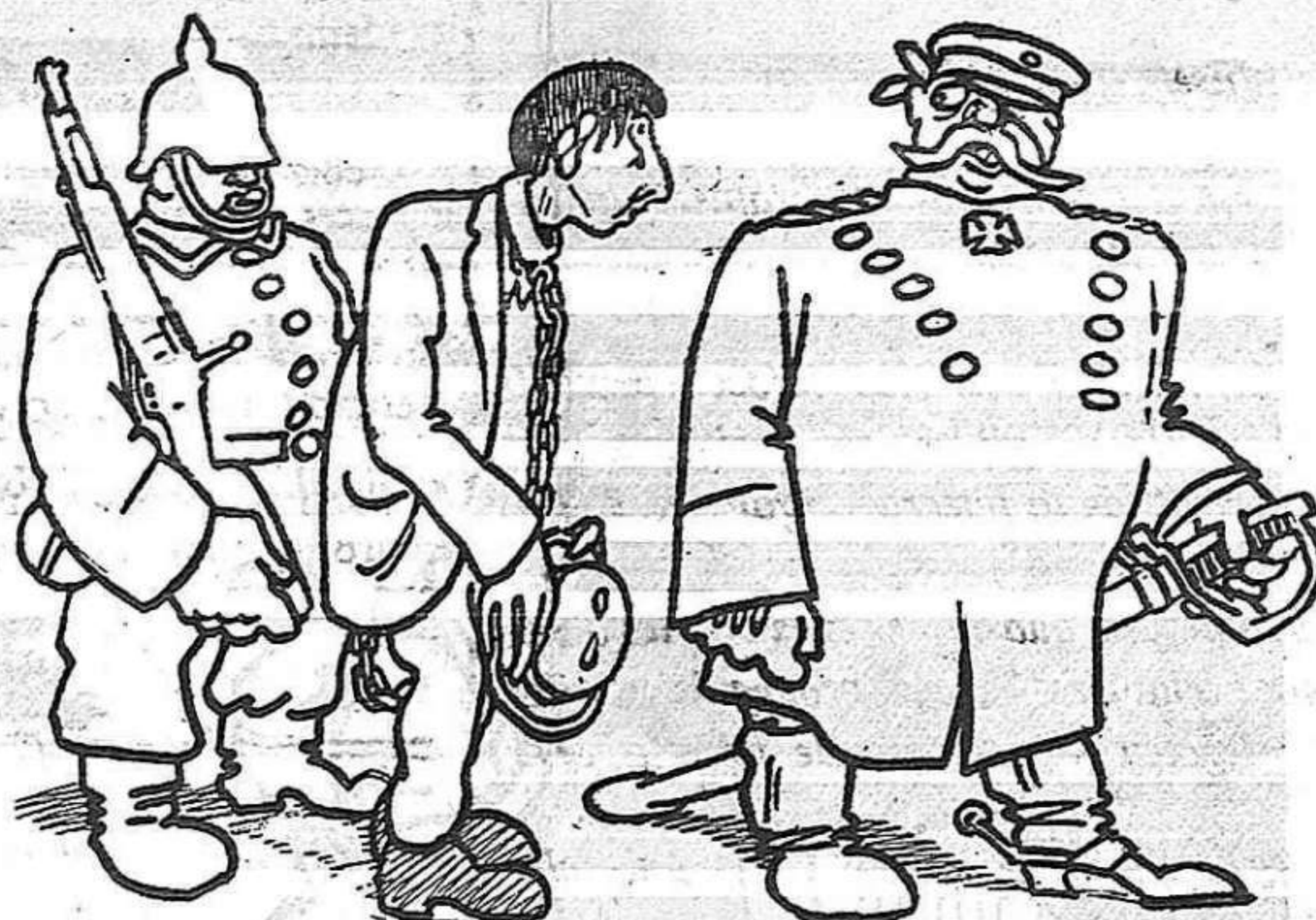
Però el senyor fiscal sembla que ho ha sapigut. El *Gran Kultural* és, segons ell, l'emperador d'Alemanya. Nosaltres preguntem: ¿per què no pot ésser l'emperador de l'Àustria-Hongria, o el de Turquia, o qualsevol dels emperadors haguts i per haver?

En cap dels pensaments s'anomenava res de l'Alemanya. ¿Per què hi hà qui s'empenya en que és el Kaiser l'al·ludit?

Antologia bàrbara dels temps moderns (Núm. 1)

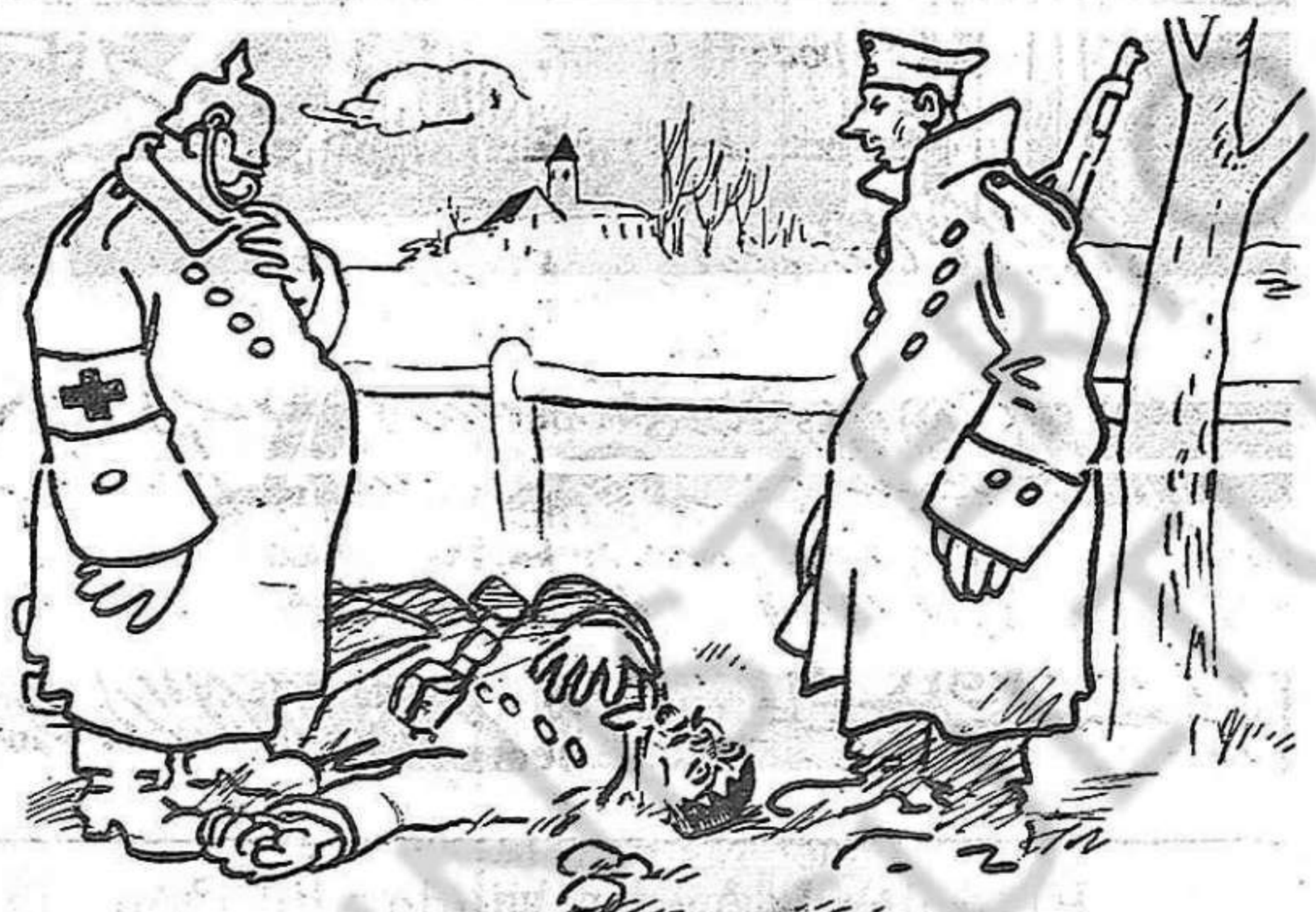
El dependent recruta.—I ara!... A la guerra vol que m'en endugui el mostuari?
L'amo.—Sí, home. Quan entreu a un poble, després del bombardeig, els hi podeu imposar algún «pedido».

—Es un traïdor, comandant. L'hem atrapat amagant al seu pare a les golfes de casa seva.
—Al seu pare?... I és paisà el seu pare?... Doncs fuselleu-lo.

—Si haguessis de matar un francès o un anglès,... a qui mataries.
—Primer els mataria a tots dos, i després ho faria a palletes.

—Aquest ferit no té cura.
—Doncs, què fem?... El matem o el deixem morir?...
—Consulteu-ho an ell mateix, i que trïi.

— Esperant dels bons Reis un obsequi, vaig posar la sabata al balcó, i, sabeu quin present vaig trobar-hi?... el taló de la contribució.

—Muller—diu ell:—t'adverteixo que'l treball flaqueja molt i desde el vinent dissabte quedo sense ocupació.
—Marit—diu ella:—t'avisó que he estat al mercat fa poc i s'han pujat les mongetes i s'ha pujat el carbó.

Capítol de desgràcies: dos ponts s'han enfonsat, la guerra continúa, la carn va escassejant, han naufragat cinc barcos, un home ha mort de fam, pel nord hi hà grans nevades, el tifus no se'n va i el nostre Municipi, com sempre, tan campant.

Ja s'han inaugurat els balls de màscares. (Apunto aquesta nota, no per res, sinó perque—per xò i per altres causes—comencin a saber que... ballarem).

Al mig del carrè, unes dónes criden, aixecant el cap:
—Com s'enfila!... Com s'enfila!... Mireu com s'està enfulant!...
No sabent de lo que's tracta, pregunto, un xic estranyat:
—Però, què és lo que s'enfila?
—Entri al forn i li diràn.

Pobre nen!... Es dir que'ls Reis no t'han portat res?... Paciència!... Lluny de mostrar-te enfadat, cada any per aquesta fetxa, tu vès posant al balcó, puntualment, la sabateta. Que l'any que ve et passa igual?... Amunt!... Que l'amarga escena es repeteix l'any següent?... Com si res. Tu, constant sempre. Sense por d'equivocar-me, doncs sé, els Reis, com procedeixen, ja desde ara t'asseguro que, seguint aquest sistema, quan hagi complert vint anys et duràn una escopeta.

C. GUMA

Tindriem gust en saber qui siguin els qui han anat a explicar al senyor fiscal que nosaltres al·ludíem a Guillem II? ¿No seràn pas els cavallers de certa agència germànica que funciona en el local d'una fundició tipogràfica de Gracia i que el gerent de aquesta dirigeix?

Sigui com se vulgui, estem segurs de que ni el fiscal de S. M. catòlica ni els súbdits de S. M. imperial germànica, ens podran dir per què ha de ésser Guillem II el *Gran Kultural*, els pensaments del qual recollíem, i no ha d'ésser qualsevol altre col·lega seu, com és ara Barba-roja o Muley Haffid.

Romanones en el banquet dedicat als fundadors de *La Esfera*.

Se van llegir adhesions, la del rei, la d'en Dato, la d'en Maura, etc., i s'arribà a la de don Alvar. Aquest estadista—diem-ne estadista,—començà felicitant a l'empresa i direcció del periòdic festejat, i segueix que patantim-patantam, parlant de la cultura i de la instrucció, àdhuc de la estètica, de la estètica, amics meus, i acabà dient que no pot assistir perque té de concórrer a una sessió de l'Academia de Belles Arts.

Sentir-se això i començar la barrila fou tot nu.

Un deia:
—Este cojo nos toma el pelo.

I un altre:
—Con mucha estètica.

Res, que'l *regocijo* fou tan gran, que un bromista va cridar:

—Viva Maura!
I els demés van aplaudir.

Ara que parlem d'això de *La Esfera*, no és que'ns sàpiga greu que'ls governs felicitin i honorin als que publiquen periòdics artístics i de cultura, lo que'ns estranya és que no més ho facin amb els d'allí dalt.

Me jugo un peix que aquest senyor Collantes encara no està enterat de que a Barcelona se publiquen *Museum* i *Estudium*, cinc vegades més interessant en lo de educació artística, científica i literaria, que *La Esfera*, de Madrid. I això que estan escrits en castellà; dels que surten en català, ja ni en parlo.

Deixem-ho córrer. ¿Què vos han portat, els reis? A tu una nena? Doncs, mireu, batagem-la. Porta beguda, Enric, que a la noia del senyor li posarem Victoria, pensant en els aliats.

MORITZ XVIII

Notes de fora

Prat de Llobregat.—Un grupu d'aimants de la caritat, amb la cooperació de la societat «Centro Artesano», companyia d'aficionats de

la mateixa, coros de noies i joves, i «Quintet Intim» d'aquesta població, organitzaren un gran festival artístic, que tingué lloc el dia de Cap d'any, a benefici dels orfes belgues.

Les obres posades en escena fóren «El ferrer de tall» i «La Rosons»; i no cal dir que l'esplaiosa sala d'espectacles s'omplí de gom a gom, demostrant el públic el vivíssim interès que sent per als indefensos orfanets.

La festa constituí un èxit, havent-hi aplaudiments per a tots. Hi afegim des d'aquí el nostre, perque actes com aquests posen de relleu la filantropia d'un poble.

Arbeca.—El diumenge, dia 20 de desembre, celebraren llur matrimoni civil els entusiastes lliurepensadors Josep Ballverdú i Rosa Sans, éssent testimonis els senyors Teixidó i Rubinat.

Acabada la cerimònia oficial, els nuvis, acompanyats d'un nombrós seguici, es dirigiren al «Centre d'Unió Republicana» on tingué lloc un refresc.

Una banda de musica alegre la festa, que transcorregué en santa pau, no trobant-s'hi a faltar per res la farsa clerical que acostuma a presidir eixa mena d'actes.

L'enhorabona!

Ratxes de janer

Diu que en Dato ha fet dos ministres nous?

Està bé. No saben què significa aquesta novetat? Es molt senzill.

Això vol di, explicat sense eufemismes, que desde el dia quatre d'aquest mes a la llista dels manes que'ns esquilen s'hi han d'afegir dos vius que cobren sou i uns altres dos que cobren cessantia.

Quin vent!.. Sembla que tremolin els pilans de l'univers.

No hi hà res que resisteixi el seu impuls inconscient.

S'emporta fulles i canyes, s'emporta els arbres més fermes, s'emporta els pals telegràfics, s'emporta envans i parets.

Ai, Senyor!.. Per què, el grandíssim, no s'ha d'emportat també el Govern... i altres embraços que tu i jo, lector, sabem?...
—Marieta, per servir-lo.
—I tu?
—Pepeta, per servir-lo.
—I tu?
—Angeleta, soc de càl Gaitx, i la mare de eal Pesol, i treballa a la fràbrica, i soc celadora de les hicas, i...
—Prou, maca, prou. Veiam, ja que ets tan despresa, si endevines aquesta endevinalla te donaré una estampa. Mira: Quin sant té dos culs?

EL CLERO

MOSSÈN Nando, capellà bromista, de qui se'n contaràn moltes i bones en aquesta secció, no fou considerat prou reverent per a canon-

ge, piaça que havia guanyat i reguanyat en les oposicions. Tampoc li volgueren donar cap rectoria de Barcelona, per por de que desde la trona o desde allà on fós ne fés alguna de les seves; però, per tapar-li la boca, el nomenaren rector d'una important vila, gens apartada de Barcelona.

Mossèn Nando, sense avisar a ningú, ni autoritats ni fidels, agafà el tren, baixà a l'estació indicada i pujà a la tartana que debia conduir-lo a la seva nova parroquia.

El tartaner arrià, i el nostre clergue començà a fer brometa amb els seus companys de viatge, dels quals tres o quatre eren xamoses noies com no més se veuen a la mai prou alabada costa de Llevant.

Per fi va donar-se a conèixer:
—Doncs sí, jo soc el nou rector. Ja veureu quina broma que farem. Vos faré uns versets per a cantar en el mes de Maria, de aquells de deixem encendre. Què vol dir els del cafeter per les caramelles?... perque suposo que les corrandes de les caramelles aquí les fa el cafeter com per tot arreu. Ja veureu, ja veureu!... Com te dius tu?

—Marieta, per servir-lo.
—I tu?
—Pepeta, per servir-lo.
—I tu?
—Angeleta, soc de càl Gaitx, i la mare de eal Pesol, i treballa a la fràbrica, i soc celadora de les hicas, i...
—Prou, maca, prou. Veiam, ja que ets tan despresa, si endevines aquesta endevinalla te donaré una estampa. Mira: Quin sant té dos culs?

SONATA VI

És segur que la gent més feliça de les Espanyes són aquests dos caps de brot als quals en Dato ha fet ministres. L'un, el comte de Esteban Collantes, no crec que tingui cap més mèrit que l'haver empiapat al pròxim cinquanta anys de carrera desde'l seu escó del Senat. L'altre ni això; és el cacic màxim de la província de Huelva. Fa quatre dies un diputat de la majoria, explicà com van les coses en aquell criader de coure, i segons se pogué veure no és pas molt bé lo que van. Més aviat molt malament, creieu. Doncs té, ara per premi de atropellar a la gent, de cobrar del joc, de destituir municipis i demés habilitats, te fem ministre.

Molt bé, senyor Dato, vosté, com aquell pallasso, fent-ho més difícil cada vegada. Lo que m'ha agradat és lo de la carta d'en

—Sant Culgat!
—Errada.
—Mmmm... Me dono.
—I vosaltres?
—Ens donem.
—El Sant Matrimoni, maques, el Sant Matrimoni.

DE LA GUERRA

(FETS CONEGUTS DEL 1 AL 7 DE JANER DE 1915)

Per terra

A Bèlgica i França el mal temps ha reduït l'activitat dels exèrcits bel·ligerants. Així i tot, els aliats han seguit guanyant terreny en la guerra de trinxeres que's ve sostenint. Cada dia s'accentua més l'actitut ofensiva de les tropes belga-anglo-franceses, i que contrasta amb l'actitut purament defensiva dels alemanys.

A l'Alsàcia, les operacions han esdevingut molt importants. L'avenç francès s'ha fet més marcat en tot el front. La presa de la població de Steinbach (a quatre kilòmetres més enllà de Thann) fou una brillant victòria francesa. Els soldats de França estan a les portes de Cernay i de Alkirch, i a 12 kilòmetres de Mulhouse.

En el front oriental, els russos han contingut als alemanys que avançaven sobre Varsovia i han fet recular altre cop als austro-hongaresos. Tota la província de Bukovina i quasi tota la de Galitzia estan en poder dels russos.

En el Caucas, terrible desèfeta turca. Han estat derrotats completament tres còssos d'exèrcit otomans (o sigui 120,000 homes) i un d'ells ha sigut copat tot sencer. Aquest fet d'armes tindrà transcendents conseqüències. Els alemanys han ben carregat els neulers als pobres turcs.

Per mar

Un altre navili anglès tirat a fons per un submarí alemany: el acuirat *Formidable*, que era un barco vell (construït en 1898) de 15,000 tonelades.

Dos vaixells anglesos, el *Goliat* i el *Fox*, han bombardejat Dat-en-Salam, port principal de l'Àfrica oriental alemanya, causant grans destrosses i destruint els barcos enemics que hi havia.

Per l'aire

Han seguit els bombardeigs aeris de diverses poblacions.

El primer lloc l'han tingut en els dies passats els aviadors francesos, que han llençat bombes sobre diverses estacions ferroviàries de l'Alsàcia Lorena. Els danys produïts han estat greus.

REPICS

EMÀ comença la concentració i ingressa en files dels quintos de enguany.

Amb arreglo a la llei, una vegada incorporats, se procedirà a un sorteig per a designar als nous reclutes que han d'anar a prestar servei als territoris d'Àfrica; servei que, com fàcilment pot comprendre's, és avui el més pesat i l'únic que enclou possibles perills.

No obstant, per lo que's veu, aquests perills o aquestes incomoditats, havent-hi diners, poden eludir-se. En els diaris hem llegit tots aquests dies uns anuncis de certes agències que, pagant una quantitat que no determinen, ofereixen la *sustitució del servici en Àfrica*.

Per a els que tenen quartos disponibles, la oferta és molt bonica, però ¿i els pobres que no'n tenen?

Ens agradaria saber què opinen d'això els papanates que, a l'aconseguir l'implantació del servici obligatori, varen dir-nos que ja estava tot arreglat.

Un dels nous ministres, el comte d'Esteban Collantes, diu que feia ja quaranta anys que estava patint e intrigant per a conseguir la cartera que a l'últim, pie de misericòrdia, li ha otorgat en Dato.

Si durant tot aquest temps ha estat també fent projectes per a desenvolupar-los el dia que fós ministre, preparem-nos a veure disbarats a l'engròs.

Perque, ¡calculin els desatinos que, en quaranta anys de civilitacions, pot arribar a pensar en aquesta terra, un polític d'ofici!

Bonic sistema!

El Govern, un dia que's trobava amb l'aigua al coll, per a sortir momentàniament del compromís, va enmatllevar a uns particulars, amb el corresponent interès, 237 mil·lions de pesetes.

Aquest deute, purament accidental, denominat «obligacions del Tresor», havia de saldarse el 31 del passat desembre. Però, arribada la fetxa del venciment i no tenint el Govern un cèntim, ¿què ha fet? S'ha entès amb els tenedors de les obligacions i, amb la major naturalitat, ha allargat els «pagarés» per sis mesos, reservant-se el dret, una volta finit aquest terme, de renovar-los per altres sis mesos més.

Si els particulars poguessin fer-ho això i trobessin també capitalistes que s'avinguessin a acceptar aquesta mena de combinacions, ¿veritat que no hi hauria cap espanyol que passés apuros?

Va fent-se general el clamoreig que contra el Govern s'aixeca per la seva impassibilitat davant de l'augment que a tot arreu experimenten els preus dels queviures.

Però els ministres, com si els diguessin Llúcia.

No solament no fan cap cas, de l'universal cridoria, sinó que, en el fons de la seva consciència, pot-ser fins se resisteixen a admetre que la puja sigui veritat.

I es compren. Uns mortals que no passen dia sense banquet, ni nit sense tiberi, ¿com volen que puguin creure que'l bacallà va escàs i que les patates s'encareixen?

1915!

Es presenta menaçador per a els pobres espanyols.

S'encariran, dintre pocs dies, el pa, el carbó, les patates...

Enguany tots els articles es pagaràn a un ull de la cara.

Bon any pels periodistes.

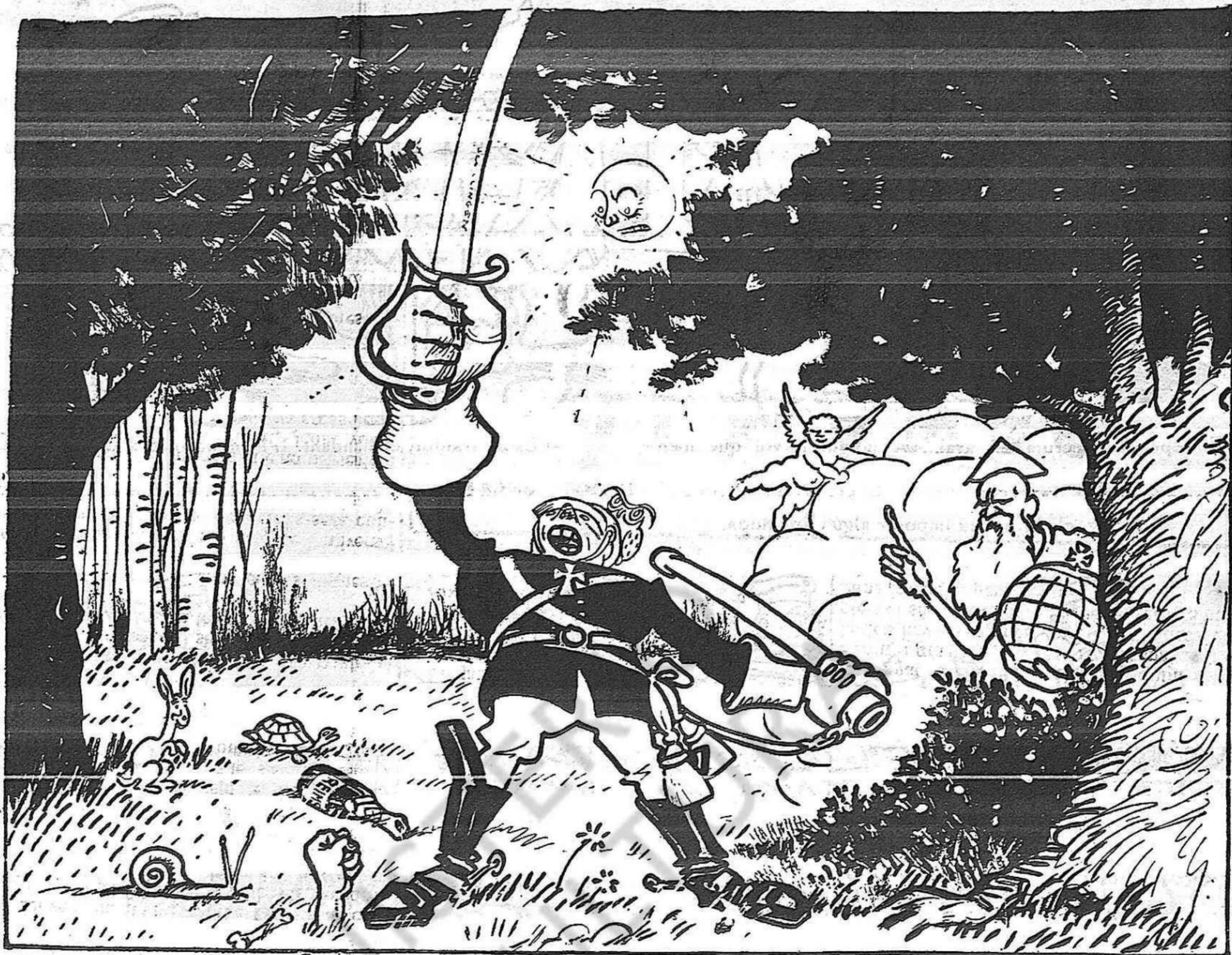
Sobre tot pels periodistes *neutrals*, com és ara els del *A B C*, que són els que fan més l'article.

Per a celebrar degudament l'entrada de l'any, el senyor Bisbe ha donat un esplèndid banquet. Començar l'any amb un pecat, «la gula»... Ja fa bisbe això!

A la festa hi assistiren totes les autoritats de Barcelona.

Oh, prou, prou!

Un drama en el Teatre de la Naturalesa

El galán.—Amb l'ajuda de Déu, la victòria serà meva!

El barba.—Doncs et faràs *fuma*, perquè jo vaig a favor dels aliats.

Si en comptes d'un àpet hagués sigut un sermó, pot-ser hi haurien enviat un delegat.

S'ha encarregat de la direcció del diari barceloní *La Publicidad*, el celebrat publicista republicà i diputat a Corts don Marcel·lí Domingo.

Vagi la nostra doble felicitació al valent periodista i al estimat confrare.

Llegim en les notes municipals d'un diari: «El vòcal señor Prim pide la colocación de bordillos en la calle de Almagóvares.»

Almogòvares... Prim...

El *nét* interessant-se pels avis. D'això se'n diu esumar als avant-passats.

Es veu que l'ésser *guerrero* no priva de tenir amor a la família.

Els jaumistes de la «Joventut Tradicionalista», han acordat celebrar el «Nadal del Pobre», demà, dia 10 de janer.

Celebrar Nadal del Pobre després de Reis? Això si que és confessar-se *retrogrades!* I pobres!

CORRESPONDENCIA

Cavallers: M. S. (Pobla de Mafumet): Es impossible; les cartes escrites en mal castellà no ens fan fret ni calor.—F. C. (Pals): Té poca importància. Les notes de fóra no's paguen, però han de tenir, quan menys, un interès general per a tots els llegidors.—A. Daroca Grifolls: Per causes imprevistes de la compaginació, no pogué anar el seu treball al calendari. Resta en cartera. Vol tenir l'amabilitat d'enviar-nos nota del seu domicili?—J. P. (Priat de Llobregat): Per mica d'espai que'ns resti, no hi haurà inconvenient.—F. G. F.: Com deu haver vist, s'hi ha fet-lo que s'ha pogut.—Pep Carbassa: Es fluix.—Carlos S. (a) Nyapas: No'ns acaben de convèncer.—J. Rovira: Té un caràcter molt particular, i tot plegat resulta poc poètic.—Joaquim Malleu: Rebut, i gracies.—J. Costa P.: Lo mateix li dic. Ja deu haver vist, més amunt, que queda complert el seu encàrrec.—Silvestre Isern: S'hi veu bona intenció, però res més.

Gran éxit!

Exit kolossal!

ALMANAC

DE

LA CAMPANA DE GRACIA
que té l'honor de veure's perseguit pels alemanys de Barcelona

Cuitin a comprar-lo

abans els germanòfils no'ns els agotin

Un tomo 8.ª ple d'interessants caricatures

DOS RALS